

VÄLKOMMEN TILL

P2

Nytt och nyttigt för P2-lyssnare,
sammanställt av Sveriges Radio
och Telestyrelsen i samarbete med
Radiobranschen.

Metronomens redaktör Jörgen Cederberg t. v. och hans medhjälpare Magnus Banck.

Kapellmästare Harry Arnold leder Sveriges största dansorkester, som ofta hörs i P2.

Journalens redaktion: fr. v. Fritjof Haglund, Lars Björkman och Bengt Bedrup.

Ju mer det finns att välja på, desto rikare blir utbytet för den, som vill lyssna på radio — och vem vill inte det? P2, som började 1955, kom till just för att flera skulle få höra mera i sin egen smak. Därför är också de båda programmen P1 (hittillsvarande riksprogrammet) och P2 (program 2) i regel så sammanställda att ett inslag i P2 vänder sig till en annan lyssnarkrets än det som samtidigt sänds i P1.

Så länge P2 inte kunnat ges samma spridning som P1, har det varit nödvändigt att låta alla slag av programstoff gå in i båda programmen. Redan nu har emellertid större delen av svenska folket möjlighet att höra P2 och sommaren 1959 når P2-sändningarna liksom P1 ut över praktiskt taget hela landet. Därmed blir det möjligt att ge de båda programmen olika karaktär med lättare program i P2 än i P1. Redan nu kan en sådan inriktning spåras.

I diskussionerna, som föregick införandet av P2, var det största problemet hur P2 inom rimlig tid — några få år — skulle kunna sändas ut över hela landet.

Redan distributionen av ett program beredde stora svårigheter. Lång- och mellansvågstationerna gav inte störningsfri mottagning för mer än två tredjedelar av befolkningen och vid internationella förhandlingar har det ej varit möjligt att få våglängder för flera storstationer på lång- och mellansvåg. Man var därför tvungen att för P2 söka sig fram på andra vägar.

Sålunda byggs P2 ut dels trådlöst — med frekvensmodulerad ultrakortvåg (FM-UKV) — dels med trådradio, dvs. sändning via telefonledningarna. Dessutom har även andra sändare tagits i bruk: ett antal små mellansvågssändare och en kortvågssändare.

Mottagning av P2 innebär en hel del nyheter för lyssnaren och många frågor som skall besvaras — vad slags sändning som är aktuell på en viss plats, vad som behövs för att ta emot denna sändning etc. Svar på dessa frågor och andra uppgifter av intresse finner Ni på följande sidor.

PROGRAM 2

vad bjuder det Er?

Måndag till fredag börjar P2 kl. 17.00 med P2-timmen och lördagar kl. 16.00 med Metronomen. Söndagar sänder P2 dels kl. 8.00—13.00 dels från kl. 17.00.

P2 ökar Era möjligheter att lyssna på den sorts program Ni helst vill höra — på den tid som passar Er bäst, men P2 har också — liksom P1 — sina specialiteter.

Här är några av dem.

Kriminalpjäser

enstaka eller i serieform — har fått sin särskilda plattform i P2, där radioteatern också finner plats för mera exklusiva stycken och experimentteater.

Kurser

i alla möjliga ämnen — även språk — tre dagar i veckan mellan kl. 18.00 och 19.00 är en ny giv för P2, varigenom man vänder sig till de vetgiriga över hela landet.

Jazz

och annan musik i ungdomens smak har fått egna, generöst tilltagna tider i P2, dels i jazzkonserter med våra bästa svenska orkestrar, dels i det uppmärksammas ungdomsprogrammet Spisarparty varje måndag.

Sportjournalen

sändes kl. 21.00 på söndagskvällen med korta referat och sammanfattningar av dagens idrotts-händelser.

Metronomen

är radions längsta program och hörs på lördagarna mellan kl. 16.00 och 18.50 med omväxlande, avkopplande och intresseväckande inslag enligt mottot: »Mycket musik, senaste nytt samt ett och annat».

P2-timmen

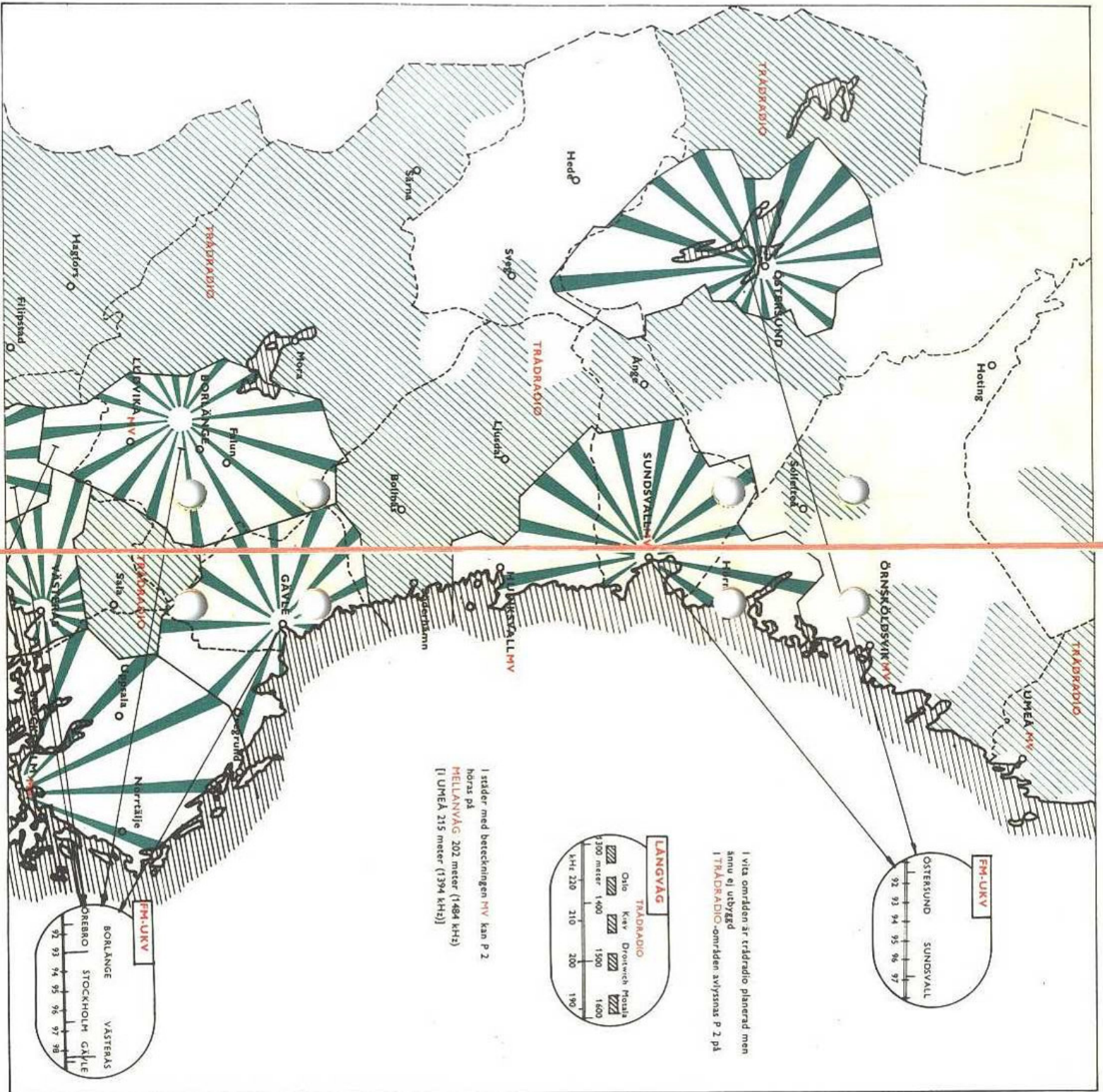
bjuder på senaste nytt och grammofonmusik i populär blandning. Sedan sänds i regel rapporterna och Dagens Eko gemensamt med P1 och därefter fortsätter P2 hela kvällen med omväxlande programpunkter.

Varje kväll måndag—fredag sänds

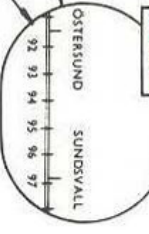
Journalen

en halvtimme med nytt från när och fjärran, kommentarer, intervjuer och musik.

P2 har även knutit an till lokala intressen och låtit olika landsdelar aktivt vara med i programmet. Det gäller inte bara Journalen och andra aktualitetsprogram utan också underhållningsprogram som t.ex. Radiostafetten.

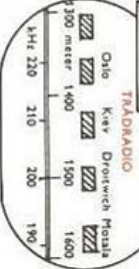

FM-UKV

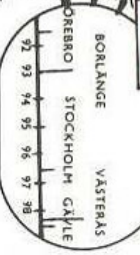
I vita områden är trådradio planerat men ännu ej utbyggt
I TRÅDRADIO-områden avlysas P 2 på

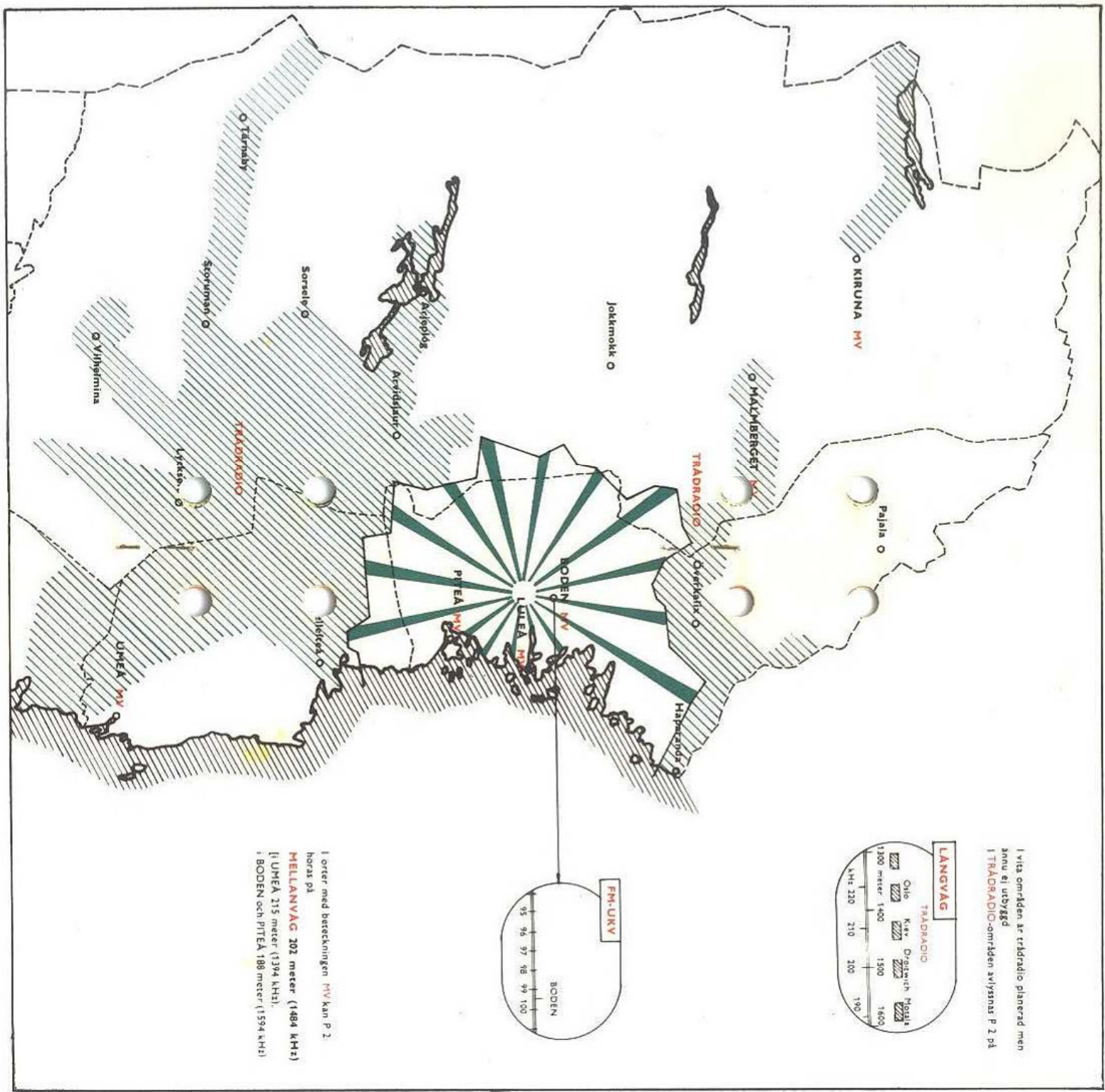
LÅNGVÄG

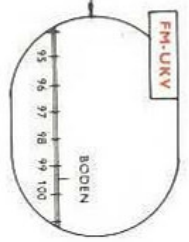
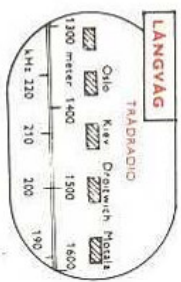
I städer med beräkningen NV kan P 2 höras på
MELLANVÄG 202 meter (1484 kHz)
(I UMEÅ 215 meter (1394 kHz))

FM-UKV

I vita områden är trådradio planerat men ännu ej utbyggt
 I TRÅDRADIO-områden avvisas P 2 på

I orter med beteckningen **MV** kan P 2 höras på
MELLANVAG 202 meter (1484 KHz)
 I **UMEA** 215 meter (1394 KHz).
 I **BODÉN** och **PITEÅ** 188 meter (1594 KHz)

HUR TAR NI EMOT PROGRAM 2

Det finns, som redan nämnts, flera olika sätt att sända P2. Vi skall här redogöra för dessa och för vad som behövs för att kunna ta emot sändningarna.

Frekvensmodulerad ultrakortvåg (FM-UKV)

Som redan antytts har man för P2 inom stora delar av landet valt trådlös sändning på »ultrakort» våglängd (UKV). Endast inom detta våglängdsområde (omkring 3 m) finns nämligen sändningskanaler tillgängliga i tillräcklig omfattning. Man tillämpar även en ny teknik som kallas frekvensmodulering (FM) och talar därför ibland om FM, ibland om UKV. I detta sammanhang har båda uttrycken samma innebörd. Vinsten med frekvensmodulering av sändningen är, att man får avsevärt mindre störningar från andra sändare, från elektriska apparater av olika slag etc. Därigenom kan även en större del av diskanten (det höga registret) återges, vilket ger bättre ljudkvalitet.

Nu mera tillverkas den vanliga hemmamottagaren med möjlighet till FM-mottagning. »FM-bandet» är märkt med sändningsfrekvenser (87—100 MHz eller Mc/s) eller nummer på sändningskanaler. Här används ej den eljest brukliga benämningen »våglängd». Om man har en mottagare som inte har FM-band, men som man i övrigt är fullt nöjd med, kan det vara idé att — i stället för att byta ut

apparaten — köpa en liten extra mottagare som innehåller FM-band. Många uppskattar nämligen att också ha en mottagare i köket eller sängkammaren. Genom att man har två mottagare kan även olika lyssnarintressen inom familjen tillgodoses samtidigt.

En annan utväg är att köpa en »FM-tillsats», som kostar ungefär hälften så mycket som en fullständig mottagare. Den anslutes med en sladd till elnätet och med en annan till gramfonintaget på radiomottagaren och måste alltså ställas upp i anslutning till denna. Eftersom detta är ett ganska omständligt arrangemang, väljer de flesta att antingen skaffa en extra apparat med FM eller att byta ut sin gamla mottagare.

Praktiskt taget alla FM-mottagare har inbyggd antenn. I vissa fall kan det dock för att få bättre mottagning vara lämpligt att ordna en utomhusantenn t.ex. om man bor långt från sändaren och är »skymd» av höjdparterier eller bebyggelse och speciellt i närheten av kraftiga störningskällor. Om man bor intill en livligt trafikerad väg, kan tändnings-systemet i förbipasserande motorfordon vara besvärande. Ultrakortvågen har dock den fördelen att en effektiv antenn kan utföras relativt enkelt och med måttliga dimensioner. Bäst är att tala med en radiohandlare på platsen. Han känner till mottagningsförhållandena och vad som behövs för att Ni skall få gott resultat av mottagningen.

Nuvarande och planerade

FM-UKV-sändare från söder till norr

Station	Sändningsfrekvens för P2 MHz	Anm.	Sändningsfrekvens för P1 MHz
Malmö	98,7		93,3
Hörby	92,4		88,8
Hälsingborg	95,7		92,8
Halmstad	95,4	Sommaren 1958	91,2
Varberg	93,6		87,6
Nässjö	99,0	Sommaren 1958	94,2
Västervik	96,0	Hösten 1958	91,8
Göteborg	96,3		92,1
Borås	94,6		88,5
Skövde	97,5		95,1
Norrköping	93,5		90,0
Stockholm	96,6		92,4
Västerås	98,4		95,7
Örebro	91,5		87,9
Bäckefors	96,8	Sommaren 1958	92,7
Uppsala	94,8	Slutet av 1958	90,4
Gävle	98,7		93,9
Borlänge	93,0		89,4
Sundsvall	96,9		92,7
Östersund	91,5		87,9
Boden	99,4	Hösten 1958	94,5

För de flesta sändarstationerna kommer räckvidden sedermera att öka, främst genom att antennmasten görs högre, men även genom att stationerna får större effekt (i regel 60 kW). Samtliga stationer är provisoriska i det avseendet, att ingen reservsändare finns. Därav följer tills vidare att man under några år ej har samma driftsäkerhet som vid permanenta stationer.

Trådradio

Inom områden som ligger utanför FM-sändarnas räckvidd byggs trådradionät. Som namnet anger innebär trådradio (TR) en ledningsbunden sändning. Närmare bestämt är det telefonledningarna som tas i anspråk. För att detta skall kunna ske utan att störa eller inkräkta på möjligheten att telefonera, förses ledningarna med s.k. filter.

Hos TR-abonnenten monteras genom Televerkets försorg ett uttag till vilket mottagaren kan anslutas med en speciell sladd. TR-sladden tillhandahålles till ett pris av 5 kr. i samband med monteringen av uttaget. Om man vill ha möjlighet till mottagning på flera ställen i bostaden, kan extra uttag uppsättas till en kostnad av 15 kr. per styck.

F.n. är trådradion till större delen utbyggd inom följande län (Under första halvåret 1958 pågår arbeten i några av de uppräknade områdena):

Blekinge utom Listerhalvön

Småland, södra och sydöstra delarna

Öland

Gotland

Bohuslän, norra delen

Södermanland, endast i Nynäshamn

Västmanland, nordöstra delen

Värmland utom Säffle med omnejd och Karlskoga med omnejd

Dalarna, sydöstra och nordvästra delarna

Gästrikland, endast i Sandviken och Skutskär

Hälsingland utom nordöstra och nordvästra delarna

Härjedalen endast i Sveg och några orter sydost därom

Medelpad, Ånge med omgivande trakter

Jämtland, västra Åredalen och större delen av östra Jämtland

Ångermanland, vissa områden omkring Nordmaling, Sollefteå och Örnsköldsvik

Västerbotten, västra delen samt Skellefteå och trakten däromkring

Norrbottnen, trakten kring Haparanda—Överkalix—Övertorneå

Lappland, vissa älvdalar och trakten däromkring i södra delen av landskapet samt en del orter i närheten av riksgrensbanan

Under tiden fram till mitten av 1959 planeras utbyggnad av trådradio inom följande områden:

Hälsingland, nordvästra delen
Härjedalen kvarvarande delar
Ångermanland, återstoden av landskapet utom södra delen
Västerbotten trakten kring Burträsk
Lappland, större delen av det som återstår inom södra och mellersta delarna av landskapet.

De lyssnare som bor i hus utan telefon får i regel vänta längre på trådradio. För dessa lyssnare måste nämligen ledning byggas, som ofta är ganska kostnadskrävande.

TR sändes på långvåg, varför även mottagare utan FM-band kan användas. Våglängden för P2 är 1435 m (209 kHz). För P1 är våglängden 1829 m (164 kHz).

Mellanvåg och kortvåg

För att få igång distributionen av P2 snabbare än som motsvarar utbyggnaden av trådradion och takten i allmänhetens anskaffning av FM-mottagare har tillgripits två metoder, som får betraktas som mer eller mindre temporära. Sålunda sändes P2 även över ett antal mellanvågssändare och kortvågssändare.

Mellanvågssändarna måste av olika skäl ha mycket låg effekt och får därför mycket liten störningsfri räckvidd, endast 2 à 4 kilometer. (Under den ljusa delen av dygnet kan dock räckvidden vara betydligt större.) Med hänsyn därtill måste sändarna placeras centralt inom den ort de skall försörja.

Mellanvågssändare för P 2

från söder till norr

Station	Våglängd m	Frekvens kHz	Anm.
Hälsingborg	188	1594	Sommaren 1958
Halmstad	202	1484	
Varberg	202	1484	
Västervik	202	1484	Sommaren 1958
Jönköping	202	1484	
Göteborg	202	1484	
Trollhättan	202	1484	
Vänersborg	188	1594	
Uddevalla	202	1484	
Mariestad	202	1484	
Stockholm	202	1484	
Kristinehamn	202	1484	
Karlstad	202	1484	
Ludvika	202	1484	Sommaren 1958
Hudiksvall	188	1594	
Sundsvall	202	1484	
Örnsköldsvik	188	1594	
Umeå	215	1394	
Piteå	188	1594	
Luleå	202	1484	
Boden	188	1594	
Porjus	188	1594	
Malmberget	202	1484	
Kiruna	202	1484	

En kortvågssändare, som är placerad i Motala och som i första hand är avsedd för lyssnare i utlandet, sänder P2 på 41,27 m (7270 kHz). Sändningen kan hela året avlyssnas i Motala och trakten närmast däromkring. Under dagtid kan den även tagas emot i andra delar av landet, under kvällstid lönar det sig dock knappast att försöka, annat än möjligen i övre Norrland och där endast under vintern.

En fråga om licens

Enligt bestämmelserna behövs bara en licens för radiomottagare i privathushållets bostad. Även om licensinnehavaren eller annan medlem i hans privata hushåll har fler mottagare, behövs sålunda ingen extra licens. En inneboende som har radiomottagare på sitt rum är skyldig lösa egen licens om han ej är medlem i hushållet. För radiomottagare, som regelbundet medföres i bil eller båt eller annars används utanför bostaden, krävs särskilda licenser.

Radio störningar

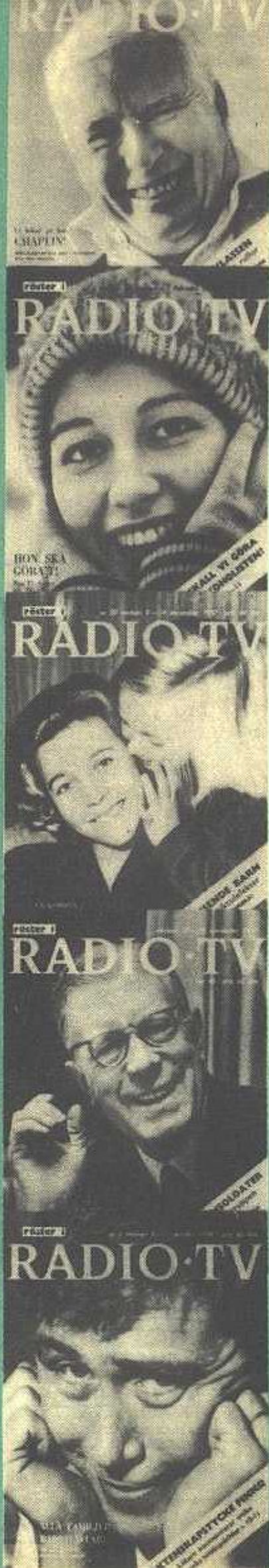
Om man har störningar i mottagningen — och är säker på att det inte är fel på den egna mottagaren — kan man utan kostnad få hjälp efter hänvändelse till televerket. TR-fel skall anmälas på samma sätt som teleföfel. Störningar vid trådlös mottagning anmäles till ett nummer som anges i telefonkatalogen på »Radiostörningar». Vid fel i mottagaren bör man vända sig till radiohandlaren.

Tre goda råd till Er som köper ny radio

Köp en apparat av välkänt märke — det ger garanti för kvalitet och reservdelstillgång.

Handla endast av branschmän. Tag avstånd från försäljare med kontoret på fickan. De är försvunna när något klickar och säljer oftast märken som radiohandeln inte vill befattra sig med.

Tänk på att närmaste radiohandlare bäst känner lokala mottagningsförhållanden och lättast klarar Edra problem om antenner och dylikt.

Gruppkursband

från

Josef Johansson
RADIO

RADIO - TV

Mariestad tel. 762, 769

Ännu mer utbyte

av radions underhållning, utblickar och bildningsprogram får Ni och Er familj — inte minst barnen — om Ni varje vecka köper hem Röster i Radio-TV. Den är först med nytt om radio och TV... den ger rolig och intressant läsning och bjuder på rikt och givande bildmaterial.